

คุ้มครองประชาชนคนลงคะแนนเสียง

การเลือกตั้ง ส.ส.

วันอาทิตย์ที่ 24 มีนาคม 2562
เวลา 08.00 น. - 17.00 น.

เลือกตั้ง ส.ส. ครั้งนี้ รับบัตรใบเดียว
กาเบอร์เดียว ได้ผลสามอย่าง

พิมพ์ครั้งที่ : 1

พิมพ์เมื่อ : กุมภาพันธ์ 2562

จำนวนที่พิมพ์ : 400,000 เล่ม

ที่ปรึกษา :

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภูมิมา

เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายเมรา ศิลาพันธ์

รองเลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ผู้เรียบเรียง :

นายชัยชาล สุขหล้า

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมความเป็นพลเมือง

นางสาวสุธิดา โชคประสมบัติ

รองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมความเป็นพลเมือง

ฝ่ายเลขานุการ และรูปเล่ม :

นายกิตติชัย เตชะกุลวนิชย์

พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ

น.ส.วีรยา มงคล

พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ

น.ส.นิธิกานต์ ภู่สุวรรณ

พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ

นายธรรมนูญ สุนทรนิธิวงศ์

พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ

(เอกสารเผยแพร่ ห้ามซื้อขาย)

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 ได้บัญญัติวิธีการและขั้นตอนการได้มาซึ่ง ส.ส. ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังนั้น การสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนและผู้มีสิทธิเลือกตั้งจึงมีความสำคัญยิ่ง

คู่มือประชาชนรณรงค์เผยแพร่การเลือกตั้ง ส.ส. เล่มนี้ มีเนื้อหา ความรู้เกี่ยวกับที่มา กระบวนการและขั้นตอนการเลือกตั้ง ส.ส. รวมทั้งการกระทำการผิดกฎหมายเลือกตั้งที่ควรรู้ เพื่อให้ประชาชน และผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ศึกษาเรียนรู้ และเตรียมความพร้อมก่อนไปใช้สิทธิเลือกตั้งอันจะส่งผลให้การเลือกตั้งมีคุณภาพ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาสาระในคู่มือประชาชนเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและประชาชนตลอดจน ผู้สนใจทั่วไปในการศึกษาทำความรู้ และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง หากได้เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
กุมภาพันธ์ 2562

สารบัญ

ความสำคัญของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	1
หน้าที่และอำนาจของ ส.ส.	2
จำนวนและที่มาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)	3
ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง	3
ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ	4
วิธีการเลือกตั้ง ส.ส. ระบบจัดสรรปันส่วนผสม	5
การประกาศผลการเลือกตั้ง	6
การประชุมรัฐสภาครั้งแรก	6
คุณสมบัติของผู้สมัครเป็น ส.ส.	7
คุณสมบัติผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	8
หลักฐานที่ใช้แสดงตนในการลงคะแนนเลือกตั้ง	8
บุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง	8

การเตรียมความพร้อมก่อนไปเลือกตั้ง	9
การแจ้งเหตุไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส.	10
หากไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะถูกจำกัดสิทธิ	10
การลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. ล่วงหน้า	11
การอำนวยความสะดวกแก่คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุในการลงคะแนนเลือกตั้ง	12
ขั้นตอนการลงคะแนนเลือกตั้ง	13-14
การกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง	15-16
การดำเนินการกรณีการเลือกตั้ง มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม	17-18
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง	19
คณะกรรมการรัฐมนตรี	20
การเลือกนายกรัฐมนตรี	20
การเลือกนายกรัฐมนตรีตามบทางการ	21

ความสำคัญของการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)

การเลือกตั้ง ส.ส. มีความสำคัญต่อคนไทยผู้เป็นเจ้าของอำนาจ อธิปไตยที่ต้องไปทำหน้าที่ของตนในการเลือกบุคคลเป็นผู้แทนไปทำหน้าที่แทนตนในการปกป้องผลประโยชน์ และดูแลทุกข์สุขของประชาชนรวมทั้งบริหารงบประมาณของประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ซึ่งต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างอิสระ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ เป็นสำคัญ

หน้าที่และอำนาจของ ส.ส.

- ◆ ออกกฎหมายเพื่อประโยชน์ของ ประเทศชาติและประชาชน
- ◆ ตรวจสอบและควบคุมการบริหาร ราชการแผ่นดิน
- ◆ พิจารณาจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อพัฒนาประเทศ
- ◆ นำปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชน เสนอต่อรัฐบาล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การเลือกตั้ง ส.ส.

บัตรเลือกตั้ง

การเลือกตั้งครั้งนี้

รับบัตรใบเดียว กาเบอร์เดียว ได้ผลสามอย่าง

- ◆ ได้ ส.ส.เขต
- ◆ นำความแนนของผู้สมัครทุกคนทุกเขตของพระองค์ที่ส่ง ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อมาคำนวณหาจำนวน ส.ส. บัญชีรายชื่อของแต่ละพระองค์
- ◆ พระองค์ที่ได้ ส.ส. ไม่น้อยกว่า 25 คน มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลซึ่งพระองค์นั้น มีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่ต้องเป็นนายกรัฐมนตรี

เลือกตั้งเป็นหน้าที่ เลือกคนดีเข้าสภา

จำนวนและกีฬาของ ส.ส.

ส.ส. 500 คน

ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
350 คน

ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ¹
150 คน

ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

1. มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จำนวน 350 เขตฯ ละ 1 คน รวม 350 คน ใช้รูปแบบเขตเดียวเบอร์เดียว ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะลงคะแนนเลือกตั้งได้คนละ 1 คะแนน โดยจะเลือกผู้สมัครได้ หรือไม่เลือกผู้ใดเลยก็ได้

2. ผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนสูงกว่าคะแนนเสียง ที่ไม่เลือกผู้ใดของแต่ละเขต เป็นผู้ได้รับเลือกตั้งในเขตนั้น หากมีผู้สมัครได้รับคะแนนสูงสุดเท่ากันหลายคนให้ใช้วิธีการจับสลาก

จากนั้น กกต. จะนำคะแนนของผู้สมัครทุกคนของทุกเขตของพรroc ที่ส่ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อไปรวมกัน เพื่อคำนวณหาจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรroc ต่อไป

ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ

พรrocการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแล้วให้มีสิทธิส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อได้พrocละ 1 บัญชี มีจำนวนไม่เกิน 150 คน โดยรายชื่อต้องไม่ซ้ำกับprocอื่นหรือซ้ำกับแบบแบ่งเขต

ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ มีจำนวน 150 คน มาจากบัญชีรายชื่อแต่ละprocการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อที่พึงจะได้รับโดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. นำคะแนนของ ส.ส.แบบแบ่งเขตทุกคนของทุกเขตเลือกตั้ง และทุกprocที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ **หารด้วยจำนวน ส.ส.** คือ 500
2. นำคะแนนเฉลี่ยตามข้อ 1. **ไปหารคะแนนของแต่ละprocที่ได้รับ** จากคะแนนของผู้สมัครแบบแบ่งเขต ผลลัพธ์ที่ได้คือ จำนวน ส.ส. ที่แต่ละprocพึงมี
3. นำจำนวน ส.ส. ที่แต่ละprocพึงมีตามข้อ 2. **ลบด้วยจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตของแต่ละprocที่ได้รับ** ผลลัพธ์ที่ได้คือ จำนวน ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อของprocนั้น

ถ้าprocได้ได้จำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตเท่ากับหรือมากกว่า ส.ส. ที่procพึงมีตามข้อ 2. procนั้นจะได้ ส.ส. ตามจำนวนที่ได้รับจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต โดยจะไม่ได้รับการจัดสรร ส.ส. แบบบัญชีรายชื่ออีก

ถ้าprocได้ได้จำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขต **น้อยกว่า** จำนวน ส.ส. ที่procพึงมีตามข้อ 2. จะได้รับการจัดสรร ส.ส. จากบัญชีรายชื่อให้ครบตามจำนวนที่พึงมี

วิธีการเลือกตั้ง ส.ส. ระบบจัดสรรปันส่วนผสม

- ◆ คิดทุกคะแนนของผู้สมัคร ส.ส. ทุกคนทั้งที่ได้รับเลือกตั้งและไม่ได้รับเลือกตั้ง
- ◆ จัดสรรจำนวน ส.ส. ให้ทุกพรรคตามสัดส่วนคะแนนที่ได้รับ
- ◆ ใช้บัตรเลือกตั้งแบบแบ่งเขตใบเดียว

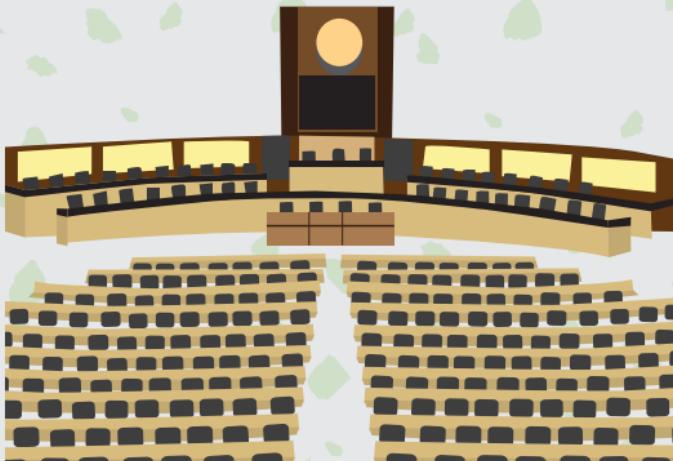

การประกาศผลการเลือกตั้ง

เมื่อ กกต. ได้ตรวจสอบเบื้องต้นแล้ว มีเหตุอันควรเชื่อว่าการเลือกตั้ง เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 ของเขตเลือกตั้งทั้งหมด กกต. ต้องประกาศผลการเลือกตั้ง ซึ่งต้อง ไม่ช้ากว่า 60 วันนับแต่วันเลือกตั้ง

การประชุมรัฐสภาครั้งแรก

- ให้มีการเรียกประชุมรัฐสภา (ส.ส. และ ส.ว.) เป็นครั้งแรกภายใน 15 วันนับตั้งแต่ประกาศผลการเลือกตั้ง

คุณสมบัติของผู้สมัครเป็น ส.ส.

- ◆ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- ◆ มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีนับถึงวันเลือกตั้ง
- ◆ เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคนเดียว
เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วันนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่
กรณียุบสภาให้ลดลงเหลือ 30 วัน

ผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ต้องมีลักษณะอย่างใด
อย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย

- มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้ว¹
เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 5 ปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง
- เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง
- เคยศึกษาในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกัน²
ไม่น้อยกว่า 5 ปีการศึกษา
- เคยรับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หรือเคยมี
ชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี
เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 5 ปี

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

- ◆ มีสัญชาติไทย ถ้าแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
- ◆ มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีในวันเลือกตั้ง
- ◆ เป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วไม่น้อยกว่า 90 วันนับถึงวันเลือกตั้ง

หลักฐานที่ใช้แสดงตนในการลงทะเบียนเลือกตั้ง

- ◆ บัตรประจำตัวประชาชน (บัตรที่หมดอายุแล้วได้)
- ◆ บัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐออกให้ที่มีรูปถ่ายและมีเลขประจำตัวประชาชน เช่น
  - บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ
  - ใบขับขี่
  - หนังสือเดินทาง (พาสปอร์ต) ฯลฯ

บุคคลต้องห้ามไม่ให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

1. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
2. อายุระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
3. ต้องคุณจังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
4. วิกฤตจิตหรือพิ่นเปื้อนไม่สมประกอบ

การเตรียมความพร้อมก่อนไปเลือกตั้ง

1. เตรียมหลักฐานที่ใช้ในการลงคะแนน

จัดเตรียมบัตรประจำตัวประชาชน (บัตรหมดอายุก็ใช้ได้)
บัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐ
ออกให้ที่มีรูปถ่ายและมีเลขประจำตัวประชาชนไว้ให้พร้อม

2. ตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 25 วัน (**ภายใน 26 ก.พ. 62**)

ตรวจสอบรายชื่อได้ที่หน่วยเลือกตั้ง หรือที่ใกล้เคียงที่เลือกตั้ง

ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 20 วัน (**ภายใน 3 มี.ค. 62**)

ตรวจสอบรายชื่อจากเอกสารที่แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้าน

3. การเพิ่มชื่อ-ถอนชื่อ

ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 10 วัน (**ภายใน 13 มี.ค. 62**)

หากพบว่าตนเองหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีชื่ออยู่
ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเจ้าบ้านเห็นว่ามีชื่อบุคคลอื่น
อยู่ในทะเบียนบ้านของตน
โดยไม่ได้อาศัยอยู่จริง ให้ยื่น
คำร้องต่อนายทะเบียนอำเภอ
หรือนายทะเบียนท้องถิ่น
เพื่อขอเพิ่มชื่อ-ถอนชื่อ

การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่สามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ เนื่องจากมีเหตุจำเป็น ให้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนห้องคืนที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน โดยทำเป็นหนังสือ ซึ่งต้องระบุเลขประจำตัวประชาชน และที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนบ้าน สามารถแจ้งด้วยตนเองหรือมอบหมายให้ผู้อื่นไปยื่นแทนหรือจัดส่งทางไปรษณีย์ ภายใน 7 วันก่อนวันเลือกตั้ง (**17-23 มี.ค. 62**) หรือภายใน 7 วันนับแต่วันเลือกตั้ง (**25-31 มี.ค. 62**)

หากไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะถูกจำกัดสิทธิ ลังนี้

- ◆ การยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้ง ส.ส.
- ◆ การสมัคร ส.ส., ส.ว., สต., ผศ., กำนันและผู้ใหญ่บ้าน
- ◆ เป็นข้าราชการการเมือง และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง
- ◆ เป็นรองผู้บริหารห้องคืน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา คณะที่ปรึกษาผู้บริหารห้องคืน

ระยะเวลาการจำกัดสิทธิครั้งละ 2 ปีนับแต่วันเลือกตั้ง
ครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

การลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตเลือกตั้ง ส.ส. ส่วนหน้า

การลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตเลือกตั้ง

ผู้มีสิทธิยื่นคำขอ ได้แก่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

- มีถิ่นที่อยู่ซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งน้อยกว่า 90 วันนับถึงวันเลือกตั้ง หรือ
- ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งจากทางราชการให้ไปปฏิบัติหน้าที่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง

การลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า ในเขตเลือกตั้ง

ผู้มีสิทธิยื่นคำขอ ได้แก่

- ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับคำสั่งจากทางราชการให้ไปปฏิบัติหน้าที่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง หรือ
- บุคคลที่มีหลักฐานแสดงว่าในวันเลือกตั้งตนมีหน้าที่จะต้องไปปฏิบัติหน้าที่ ณ ที่อื่นนอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง จนไม่สามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งได้ การยื่นคำขอ

ยื่นคำขอลงทะเบียนต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนห้องถิน ในเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิหรือเขตเลือกตั้งที่ประสงค์ของคณะกรรมการพิริมสำเนาบัตรประชาชนหรือสำเนาบัตรอื่นที่มีรูปถ่าย โดยซึ่งแจงเหตุผลความจำเป็น และแสดงหลักฐานว่าไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้งได้ สามารถยื่นคำขอได้ด้วยตนเอง มอบหมายผู้อื่นยื่นแทนหรือยื่นทางไปรษณีย์ หรือทางอินเทอร์เน็ต (เฉพาะขอใช้สิทธินอกเขตเลือกตั้ง/นอกราชอาณาจักร) ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 30 วัน (ภายในวันที่ 19 ก.พ. 62)

การอำนวยความสะดวกแก่คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุในการลงทะเบียนคะแนนเลือกตั้ง

ในการลงทะเบียนคะแนนเลือกตั้ง กกต. ได้จัดให้มีการอำนวยความสะดวกแก่คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ ดังนี้

1. หน่วยเลือกตั้งปกติ โดยจัดให้มีบัตรทาบสำหรับคนพิการทางสายตา และการอำนวยความสะดวกอื่นๆ โดยมี กปน. เป็นผู้ช่วยเหลือในการใช้สิทธิลงคะแนน

2. ที่เลือกตั้งกลางสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ โดยผู้จะใช้สิทธิต้องลงทะเบียนขอใช้สิทธิ ณ ที่เลือกตั้งกลางที่กำหนด และเมื่อลงทะเบียนแล้วให้หน่วยสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

♦ ในการช่วยเหลือในการลงทะเบียนต้องให้บุคคลนั้นได้ออกเสียงลงคะแนนด้วยตนเองตามเจตนาของบุคคลนั้น เว้นแต่ลักษณะทางกายภาพที่ทำให้ไม่สามารถทำเครื่องหมายในบัตรเลือกตั้งได้ให้บุคคลอื่นหรือ กปน.

เป็นผู้กระทำการแทนโดยความยินยอมและเป็นไปตามเจตนา ทั้งนี้ให้ถือว่าเป็นการลงทะเบียนโดยตรงและลับ

ขั้นตอนการลงคะแนนเลือกตั้ง

1. ตรวจสอบรายชื่อ

และลำดับที่จากบัญชีรายชื่อ
ที่ประกาศไว้หน้าที่เลือกตั้ง

2. ยื่นหลักฐานแสดงตน

บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรหรือ
หลักฐานที่ทางราชการหรือหน่วยงาน
ของรัฐออกให้ ที่มีรูปถ่ายและมีเลข
ประจำตัวประชาชน

3. รับบัตรเลือกตั้ง

ลงลายมือชื่อ หรือพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวา
บนต้นข้อบัตรเลือกตั้งพร้อมรับบัตรเลือกตั้ง

4. ทำเครื่องหมายกากรบท

เข้าคูหาลงคะแนนทำเครื่องหมายกากรบท (X) เลือกผู้สมัคร เพียงหมายเลขเดียว หากไม่ต้องการเลือกผู้สมัครผู้ใดให้ทำเครื่องหมายกากรบท (X) ในช่องไม่เลือก ผู้สมัครผู้ใด

5. ใส่บัตรเลือกตั้งลงในทีบบัตร

เมื่อลงคะแนนเสร็จแล้วพับบัตรเลือกตั้งให้เรียบร้อย และใส่บัตรเลือกตั้งลงในทีบบัตรเลือกตั้งด้วยตนเอง

เวลาลงคะแนนเลือกตั้ง^{ตั้งแต่เวลา 08.00 น. - 17.00 น.}

ห้ามมิให้

- 1 ผู้ใดซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนพยายามออกเสียงลงคะแนน หรือออกเสียงลงคะแนนโดยแสดงหลักฐานที่ไม่ใช่ของตนเอง
- 2 ผู้ใดจะใจกระทำด้วยประการใดๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใดๆ แก่บัตรเสีย เพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้
- 3 ผู้ใดซึ่งมีเด้มสัญชาติไทยเข้ามีส่วนช่วยเหลือในการหาเสียง
- 4 ผู้ใดเล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันขันต่อใดๆ เกี่ยวกับผลการเลือกตั้ง
- 5 ผู้ใดหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการใดไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโ诗意 แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนับตั้งแต่เวลา 18.00 น. ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนสิ้นสุดวันเลือกตั้ง

- 6 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดถ่ายภาพบัตรเลือกตั้งที่ตนได้ลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว
- 7 ผู้ได้ขาย จำหน่าย จ่ายเจ้า หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิดในเขตเลือกตั้ง ในระหว่างเวลา 18.00 น. ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวัน จนถึงเวลา 18.00 น. ของวันเลือกตั้ง
- 8 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเรียกรับ หรือยอมที่จะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อลองคะแนนหรือดูว่า ไม่ลงคะแนน
- 9 ผู้ได้กระทำการอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ได้กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง หรือเพื่อจะแก้ลังให้ผู้สมัครผู้ได้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- 10 ผู้ได้ลงใจทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดว่าที่บัตรเลือกตั้ง
- 11 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนำบัตรเลือกตั้งออกไปจากที่เลือกตั้ง

การดำเนินการกรณีการเลือกตั้ง มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง

ใบ
สัม
กต.
เป็นที่สุด

ใบ
เหลือง

ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้า กกต. สืบสวน หรือトイ่สวนแล้วเห็นว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้สมัครกระทำการหรือก่อให้ผู้อื่นกระทำ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว หรือรู้ว่ามีการกระทำแล้วแต่ไม่ดำเนินการระงับ การกระทำนั้น ให้ กกต. สั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ของผู้สมัครนั้นเป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี และในกรณีที่ผู้นั้นได้คะแนนอยู่ในลำดับที่จะได้รับ เลือกตั้งให้สั่งยกเลิกการเลือกตั้งและให้มีการเลือกตั้งใหม่

ก่อนหรือในวันเลือกตั้ง เมื่อ กกต. สืบสวน หรือトイ่สวนแล้วหรือพบเห็นการกระทำที่มีเหตุอันควร สงสัยว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปมิชอบด้วยกฎหมาย กกต. มีอำนาจสั่งยกเลิก การเลือกตั้งและสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ได้

หลังประกาศผลการเลือกตั้ง

ใบ
เหลือง

เมื่อประกาศผลการเลือกตั้งแล้วปรากฏหลักฐาน อันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดมิได้ เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม แต่ไม่ได้ความชัด ว่าเป็นการกระทำของผู้ได้รับเลือกตั้ง ให้ กกต. ยื่นคำร้อง ต่อศาลฎีกាឌเพื่อพิจารณา ในกรณีที่ศาลฎีกาวินิจฉัย ว่าการเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้ศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่สำหรับเขตเลือกตั้งนั้น (ใบเหลือง)

ใบดำ/
ใบแดง

เมื่อ กกต. สั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัคร (ใบสัม) หรือภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครหรือผู้ได้ การกระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง หรือรู้เห็นกับการกระทำการของบุคคลอื่น ให้ กกต. ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกា เพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัคร รับเลือกตั้ง (ใบดำ) หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ใบแดง) ของผู้นั้น

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง ส.ส.

ก่อนการเลือกตั้ง

- ตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิ/จัดเตรียมบัตรประชาชนหรือบัตรอื่น
- ศึกษาระบบ/วิธีการเลือกตั้ง/ขั้นตอนลงคะแนนเลือกตั้ง
- ร่วมรณรงค์/เชิญชวนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- ติดตามการหาเสียง/ศึกษาข้อมูลผู้สมัครนโยบายพรรคการเมือง
- สอดส่องดูแล เฝ้าระวังการทุจริตการเลือกตั้ง

ในวันเลือกตั้ง

- ใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีคุณภาพ รู้เท่าทัน
- สังเกตการณ์การทำงานหน้าที่ กปน.
- สังเกตการณ์การลงคะแนน/นับคะแนน

หลังการเลือกตั้ง

- ติดตาม ตรวจสอบการทำงานของผู้แทน
- ศึกษาหาข้อมูล เพื่อรู้เท่าทันการเมือง (Active Citizen)

คณะรัฐมนตรี

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอีกไม่เกิน 35 คน ประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินตามหลักความรับผิดชอบร่วมกัน

การให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 (มาตรา 159)

สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีจากผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อซึ่งพรrocการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้แจ้งไว้ต่อ กกต. (ไม่เกิน 3 รายชื่อ) ว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี (เฉพาะพรrocที่มี ส.ส. ไม่น้อยกว่า 25 คน) โดยมติที่ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งต้องกระทำโดยเปิดเผยและมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

**การให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับการแต่งตั้ง
เป็นนายกรัฐมนตรีสามบทเฉพาะกาล**
ข้อรองรัฐธรรมบุญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 (มาตรา 272)

ในระหว่างท้าปีแรกนับแต่มีรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 การให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

- 1.** การให้ความเห็นชอบให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา (ส.ส. และ ส.ว.) จากรายชื่อบุคคลที่พระครรภ์เมืองซึ่งส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้แจ้งต่อ กกต. (เฉพาะพระครุฑีมี ส.ส. ไม่น้อยกว่า 25 คน) โดยยมติที่เห็นชอบในการแต่งตั้งต้องมีคะแนนเสียงมากกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา
- 2.** หากมีกรณีไม่อาจแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีในบัญชีรายชื่อบุคคลที่พระครรภ์เมืองแจ้งไว้ต่อ กกต. ไม่ว่าด้วยเหตุใด และสมาชิกของทั้งสองสภาร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเข้าชื่อเสนอต่อ ประธานรัฐสภาขอให้รัฐภามีมติยกเว้นเพื่อไม่ต้องเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีจากผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พระครรภ์เมืองแจ้งไว้ต่อ กกต.
- 3.** ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการประชุมร่วมกันของรัฐสภาโดยพลัน และในกรณีที่รัฐภามีมติไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาให้ยกเว้นได้ ให้ดำเนินการตามข้อ **1.** ต่อไป โดยจะเสนอชื่อบุคคลที่อยู่ในบัญชีรายชื่อที่พระครรภ์เมืองแจ้งไว้ต่อ กกต. หรือไม่ก็ได้

ตัวอย่างบัตรเลือกตั้ง

(พื้นที่หัวบังเอิญ)

ตัวอย่างบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

เบอร์ 0000000

เบอร์ 00000000

ลําดับที่ _____

หน้า

ตามการประกาศของมูลนิธิฯ

ทางพิเศษ หรือตามที่คณะกรรมการประกาศ

(ปีจัด)

บัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

จังหวัด _____

เขตเลือกตั้ง _____

หมายเลขที่ ลงคะแนน	คะแนนบัตร ลงคะแนน	ชื่อพรรคการเมือง	สีประจำตัว	หมายเลขที่ ลงคะแนน	คะแนนบัตร ลงคะแนน	ชื่อพรรคการเมือง	สีประจำตัว
1	怯	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		21	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
2	COMPUTER	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		22	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
3	bag	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		23	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
4	document	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		24	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
5	+	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		25	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
6	call	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		26	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
7	✉	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		27	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
8	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		28	@	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
9	tv	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		29	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
10	□	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		30	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
11	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		31	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
12	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		32	✉	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
13	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		33	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
14	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		34	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
15	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		35	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
16	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		36	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
17	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		37	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
18	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		38	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
19	@	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		39	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	
20	!	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		40	?	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	

ถ้าไม่ประสงค์ต้องคะแนนให้ลงชื่อและไว้เส้น ให้ถูกต้องแล้ว ในช่องนี้ให้เลือกผู้มีพระชนม์ใน

ปฏิทินการเลือกตั้ง

ภายใน 19 ก.พ. 62	วันลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า
ภายใน 26 ก.พ. 62	ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ภายใน 3 มี.ค. 62	แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้าน
13 มี.ค. 62	วันสุดท้ายการขอเพิ่มชื่อ-ถอนชื่อ
17-23 มี.ค. 62 25-31 มี.ค. 62	วันแจ้งเหตุไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้
17 มี.ค. 62	วันลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขต/ในเขต เวลาลงคะแนน 08.00 น.-17.00 น.
24 มี.ค. 62	วันลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส.

ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างอิสระ^๔
โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศไทยเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง^๕
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารบี
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 1444 [www.ect.go.th](http://www ect go th)
หรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

